

# Kitab Daniel - Nomer Satus Wolung Puluh Enem

Janji Panium: Wahyu Panetepan Pungkasan lan Panguwuh Tengah Wengi

Jeff Pippenger

2024-04-16

Ing Panium, yaiku Kaisarea Filipi, yaiku ayat telulas nganti limalas ing pasal sewelas kitab Daniel, yaiku sajarah nalika sungu Républik lan Protestan ngleksanani enigma dadi kang kawolu kang asalé saka pitu, yaiku sajarah nalika Meterai Allah kasanepakaké kanthi tetep marang satus patang puluh papat ewu, lan sajarah tekane pesen Panguwuh Tengah Wengi, Kristus maringi janji marang umat-Né ing dina-dina pungkasan.

Lan Aku uga ngandika marang kowe, manawa kowe iku Pétrus, lan ing sadhuwuré watu karang iki Aku bakal mbangun pasamuwan-Ku; lan gapuraning neraka ora bakal nguwasani iku. Lan Aku bakal maringi marang kowe kunci-kuncining Kratoning Swarga; lan samubarang apa waé kang kokiket ana ing bumi bakal kaiket ana ing swarga; lan samubarang apa waé kang kokuculi ana ing bumi bakal kauculi ana ing swarga. Matius 16:18, 19.

Mangsa panyegelan kang kawiwitan tanggal 11 September 2001, nalika gedhung-gedhung agung ing Kutha New York dirubuhaké, lan kang bakal mungkasi ing undhang-undhang Minggu sing enggal rawuh, wis dirancang déning Sang Alfa lan Omega. Bagéan kang pungkasan dhéwé saka mangsa iku mbalèni bagéan kang kapisan dhéwé saka mangsa iku. Tanggal 11 September 2001, Pangéran nuntun umat-Né bali marang dalan-dalan lawas, ing ngendi ing antarané kayektèn-kayektèn liyané padha nemokaké “pitung mangsa,” kaya déné iku kapanggih ing jamané Raja Yosia. Banjur udan pungkasan wiwit nyiprati, lan sawijining prosès panggulawenthah kang ngasilaké pamisahaning rong golongan wong kang nyembah wiwit lumaku.

Minangka panggenapané Habakuk pasal loro, loro bagan suci mau ditemokaké lan dadi sawijining lambang tumrap mangsa sajarah iku. Ora kalah wigatiné, “pasulayan” ing Habakuk pasal loro uga wiwit, antarané metodologi garis ing sadhuwuré garis, yaiku metodologi udan pungkasan, kang nentang metodologi Protestantisme murtad sing saya suwe saya diadopsi déning Adventisme wiwit saka pambrontakan taun 1863.

Gusti Yesus sampun janji bilih Panjenenganipun badhé maringi umatipun ing dinten-dinten pungkasan “kunci-kunci Kratoning Swarga,” lan kanthi mekaten, Panjenenganipun saèstu nedahaken dhateng metodologi Kitab Suci ingkang leres, ingkang ngemot kunci-kunci nabi ingkang diperlokaken kanggé mangertosi, netepaken, lan martosaken pawartos Panguwuh Tengah Wengi lan Panguwuh Banter.

“Wong-wong kang sesrawungan karo Gusti Allah lumaku ana ing pepadhangé Srengéngé Kabeneran. Wong-wong iku ora ngina marang Panebusé kanthi ngrusak lakuné ana ing ngarsané Gusti Allah. Pepadhang swarga madhang wong-wong iku. Nalika padha

nyedhaki pungkasané sajarah bumi iki, kawruhane bab Kristus, lan bab pamedhar wangsit kang magepokan karo Panjenengané, saya mundhak banget. Wong-wong iku aji tanpa wates ana ing paningaling Gusti Allah; awit padha manunggal karo Putrané. Kanggo wong-wong iku pangandikané Gusti Allah kebak kaendahan lan kaluhuran kang ngluwihi samubarang. Wong-wong iku weruh wigatiné. Kayektèn dipunwedharaken marang wong-wong iku. Piwulang bab panjilmanipun Sang Sabda piningaran sumunar alus. Wong-wong iku weruh yèn Kitab Suci iku kunci kang mbukak kabèh wewadi lan ngrampungaké kabèh kasangsian. Wong-wong kang wis ora gelem nampani pepadhang lan lumaku ana ing pepadhang ora bakal bisa mangertèni wewadiné kabekthan, nanging wong-wong kang ora sempat mangu-mangu anggoné ngangkat salib lan ndhèrèk Gusti Yésus, bakal weruh pepadhang ana ing pepadhangé Gusti Allah.” The Southern Watchman, April 4, 1905.

Wong-wong sing dilambangaké déning Pétrus, yaiku satus patang puluh papat èwu, iku wong-wong sing nampani pèsen Laodikia sing rawuh tanggal 11 September 2001, kang saiki lagi diwedharaké manèh wiwit Juli 2023. Pèsen Laodikia sing rawuh ing taun 1856 iku yaiku tambahing kawruh bab “pitu kaping,” lan nalika Kristus nglumpukaké balung-balung garing mau dadi siji, banjur sawisé kuwi maringi urip marang balung-balung mau, wong-wong mau ngalami pepindhan saka gerakan Laodikia saka malaékat katelu menyang gerakan Filadelfia saka satus patang puluh papat èwu. Pepindhan iku kalakon déning Sabdané Kristus, awit wong-wong mau kasucèkaké déning Sabdané, lan Sabdané iku “kayekten,” lan Sabdané iku “kunci” kang mbukak Sabdané.

Lan marang malaékat pasamuwan ing Filadelfia tulisen mangkéné: Mangkéné pangandikané Panjenengané kang suci, kang satya, kang ngasta kunci Dawud, kang mbukak lan ora ana wong kang bisa nutup; lan nutup lan ora ana wong kang bisa mbukak. Aku pirsane pakaryanmu: lah, Aku wus nyelehake ana ing ngarepmu lawang kang kabuka, lan ora ana wong kang bisa nutup iku; awit kowé duwé kakuwatan sethithik, nanging wus netepi pangandikan-Ku, lan ora nyélaki asma-Ku. Wahyu 3:7-8.

Metodologi “baris demi baris” iku kunci kang dijanjèkaké Kristus marang umat pungkasané ing peperangan ana ing “gapura-gapura”. “Gapura” iku sawijining gréja.

Yakub banjur tangi saka turune, lan ngandika, “Satemene Pangeran ana ing panggonan iki; lan aku ora sumurup.” Lan dheweke wedi, banjur ngandika, “Panggonan iki saestu nggegirisi! Iki ora liya kajaba padalemane Allah, lan iki gapuraning swarga.” Purwaning Dumadi 28:16, 17.

Peperangan ing gapura nggambarake peperangan-peperangan agama kang dumadi antaraning kayekten lan kasalahan, lan kasalahaning agama Yunani iku gapuraning neraka, sarta agama Adventisme Laodikia kang murtad uga sawijining gapura. Gapura Adventis Laodikia nggambarake papan ing ngendi pasulayané Habakuk kaleksanan.

Ing dina iku Pangeraning sarwa dumadi bakal dadi makutha kamulyan lan dadi makutha kaendahan tumrap umaté kang kari, lan dadi roh pangadilan tumrap wong kang lungguh ngadili, lan dadi kekuwatan tumrap wong-wong kang mbalèkaké perang ana ing gapura.

Nanging wong-wong iku uga wus klèru marga saka anggur, lan marga saka ombèn-ombèn keras padha kesasar; imam lan nabi wus klèru marga saka ombèn-ombèn keras, padha katelèn déning anggur, padha kesasar marga saka ombèn-ombèn keras; padha klèru sajroning wahyu, padha kesandhung sajroning pangadilan. Sabab kabèh méja kebak muntah lan rereged, satemah ora ana panggonan kang resik. Sapa kang bakal diparingi piwulang kawruh déning Panjenengané? lan sapa kang bakal digawé mangerti piwulang? Apa wong-wong kang lagi disapuh saka susu, lan ditarik saka dhadhané? Sabab paugeran kudu ing dhuwur paugeran, paugeran ing dhuwur paugeran; baris ing dhuwur baris, baris ing dhuwur baris; ana sethithik ing kéné, lan ana sethithik ing kana: Awit Panjenengané bakal ngandika marang bangsa iki kanthi lambe kang gagap lan kanthi basa liyan. Marang wong-wong kang wus dipangandikani, Iki papan pangaso kang nganggo iku kowé bisa marèkaké wong kesel supaya padha ngaso; lan iki pangégeran: nanging padha ora gelem ngrungokaké. Nanging pangandikané Sang Yehuwah tumrap wong-wong mau dadi paugeran ing dhuwur paugeran, paugeran ing dhuwur paugeran; baris ing dhuwur baris, baris ing dhuwur baris; ana sethithik ing kéné, lan ana sethithik ing kana; supaya padha lunga, lan tiba ngungkuri, lan remuk, lan kena jebakan, lan katangkep. Mulané rungokna pangandikané Sang Yehuwah, hé wong-wong kang seneng moyoki, kang mrentah bangsa iki kang ana ing Yérusalèm. Yesaya 28:5-14

Kunci-kunci kratoning swarga iku yaiku pangandika-pangandika Kitab Suci, kang kaparingaké marang umating Allah ing dina-dina pungkasan déning Sang Sabda.

“Ana kayekten-kayekten ing sabda kang, kaya urat-urat bijih aji, kasamun ing sangisoring lumahingé. Bandha kang kasamun iku kapanggih manawa digoleki, kaya wong tambang nggolèki emas lan salaka. Bukti tumrap kayektening sabdaning Allah iku ana ing sabda iku dhéwé. Kitab Suci iku kunci kang mbukak Kitab Suci. Teges kang jero saka kayekten-kayekten ing sabdaning Allah kawedhar marang pikiran kita lumantar Rohé.”

“Alkitab punika kitab piwulang ageng tumrap para siswa ing sekolah-sekolah kita. Kitab punika mulang sadaya kersaning Allah tumrap para putra lan putri Adam. Punika dados paugeraning gesang, mulang dhateng kita bab sipat ingkang kedah kita wujudaken kagem gesang ing tembe. Kita mboten mbutuhaken pepadhanging tradhisi ingkang samar supados Kitab Suci saged dipunmangertosi. Makatèn ugi, kita saged kemawon nyangka bilih srengéngé ing satengahing dinten mbutuhaken padhanging obor bumi ingkang sumunar samar supados kaluhuranipun saya tambah. Tembung-tembung imam lan pelayan boten dipunbetahaken supados nylametaken manungsa saking kasalahan. Para tiyang ingkang nyuwun pitedah dhateng Wahyu Ilahi badhé pikantuk pepadhang. Ing Alkitab, saben kuwajiban dipunandharaken kanthi cetha. Saben piwulang ingkang dipunparingaken saged dipunmangertosi. Saben piwulang mratelakaken dhateng kita Sang Rama lan Sang Putra. Pangandika punika kuwasa damel sadaya dados wicaksana tumuju kaslametan. Ing pangandika punika, ngèlmu kaslametan kababar kanthi cetha. Telusurana Kitab-Kitab Suci, awit punika swaraning Allah ingkang ngandika dhateng jiwa.” Testimonies, volume 8, 157.

Kunci-kunci sing diparingake Kristus marang pasamuwan ing akhir jaman nduwèni daya kang padha kaya nalika kunci-kunci iku kaparingake marang Pétrus.

“Pétrus wis ngandharaké kayektèn sing dadi dhasaring pracayané pasamuwan, lan saiki Yésus ngormati dhèwèké minangka wakilé sakabèhé badan para pracaya. Panjenengané ngandika, ‘Aku bakal maringi kowe kunci-kunci Kratoning Swarga: lan samubarang apa waé sing kokiket ana ing bumi bakal kaiket ana ing swarga: lan samubarang apa waé sing kokluwari ana ing bumi bakal kaluwari ana ing swarga.’”

“‘Kunci-kunci Kratoning Swarga’ iku yaiku pangandikané Kristus. Kabèh pangandikan ing Kitab Suci iku kagungané Panjenengané, lan kalebu ing kéné. Pangandikan-pangandikan iki nduwèni kakuwatan kanggo mbukak lan nutup swarga. Pangandikan-pangandikan iku mratélakaké syarat-syarat kang ndadèkaké manungsa ditampani utawa ditampik. Mangkono, pakaryané wong-wong kang martakaké pangandikané Allah iku dadi semerbaking urip marang urip utawa pati marang pati. Tugasé wong-wong mau iku sawijining jejibahan kang kabobot déning akibat-akibat langgeng.” *The Desire of Ages*, 413.

Kuwasa kang katuduhake lumantar pangandikané, manawa dipasrahaké marang tanganing manungsa, dhedhasar marang prinsip-prinsip kang kaidentifikasi ana ing pangandikané. Sing paling prasaja mbokmenawa, lan mbokmenawa uga sing paling jero tegesé, yaiku yèn kayektèn diteguhaké adhedhasar paseksèné wong loro.

“Piala gedhé liyané kang wis njedhul ana ing pasamuwan yaiku bab para sedulur padha nggawa prakara marang pengadilan siji marang sijiné. Wis kacawisaké pranata kang lubèr kanggo ngrampungaké pasulayan ing antarané para pitados. Kristus piyambak wis maringi piwulang kang cetha bab kepriyé prakara-prakara mengkono kudu dirampungaké. ‘Manawa sadulurmu tumindak dosa marang kowé,’ mangkono pituturé Sang Juru Slamet, ‘lungaa lan tuduhna kaluputané ana ing antaramu karo dhèwèké piyambak waé: manawa dhèwèké ngrungokaké kowé, kowé wis oleh sadulurmu. Nanging manawa dhèwèké ora gelem ngrungokaké kowé, gawanen bebarengan karo kowé siji utawa wong loro manèh, supaya nganggo cangkemé wong loro utawa telu sakèhé pangandika dadi tetep. Lan manawa dhèwèké ora nggatèkaké wong-wong mau, aturana marang pasamuwan: nanging manawa dhèwèké ora nggatèkaké pasamuwan, dadèkna dhèwèké tumrap kowé kaya wong kapir lan juru mupu béa. Satemené Aku pitutur marang kowé, apa waé kang kokiket ana ing bumi bakal kaiket ana ing swarga: lan apa waé kang kokluwari ana ing bumi bakal kaluwari ana ing swarga.’ *Matius 18:15–18*.” *Para Rasul*, 304.

Ana paling ora ana telung paseksi géografis ngenani mangsa nalika satus patang puluh papat éwu iku dipasrahaké cap ing Pambengok Tengah Wengi. Kanthi ngélingi kasunyatan yèn ing pambengok nalika tengah wengi iku wis kasep kanggo olèh lenga, kita nemokaké paseksi géografis saka rapat kémah Exeter kang maringi sawijining pepindhan ngenani titik ing ngendi umat Allah ing dina-dina pungkasan dipasrahaké cap, lan kita nemokaké yèn kayektèn iku kagambaraké déning géografi Kaisaréa Filipi, lan uga déning paseksi perang

Panium, ing ayat telulas nganti limalas saka Daniel pasal sewelas. Mbokmenawa rada ora trep manawa telung paseksi iki diarani géografis, nanging aku migunakaké tetembungan iku amarga géografi temenan dadi pérangan saka latar ing Exeter lan Kaisaréa Filipi. Gusti Yésus mapanaké Pétrus ana ing jero géografi profetik kang ing kono satus patang puluh papat éwu iku manggihaké awake dhéwé ing dina-dina pungkasan. Banjur Panjenengané maringaké sawijining dhawuh.

Lan Aku bakal maringi marang kowe kunci-kunci Kratoning Swarga; lan apa wae kang kokiket ana ing bumi bakal kaiket ana ing swarga; lan apa wae kang kokluwari ana ing bumi bakal kaluwari ana ing swarga. Sawuse iku Panjenengane dhawuh kanthi temenan marang para sakabate, supaya aja padha nyritakake marang sapa wae manawa Panjenengane iku Yesus Sang Kristus. Wiwit wektu iku, Yesus wiwit nedahake marang para sakabate, manawa Panjenengane kudu tindak menyang Yerusalem, lan nandhang sangsara akèh prakara saka para pinituwa lan para imam kepala lan para ahli Torèt, lan dipatèni, sarta ditangèkaké manèh ing dina katelu. Banjur Pétrus ngajak Panjenengane menyiri, lan wiwit nyaruwe Panjenengane, pangandikane: Mugi prakara iku adoh saka Paduka, Gusti; prakara iki pisan ora bakal kalakon marang Paduka. Nanging Panjenengane tumuli malik, lan ngandika marang Pétrus: Enyaha saka ngarep-Ku, Iblis; kowé dadi sandhungan tumrap Aku, awit pikiranmu dudu marang prakara-prakara kang saka Gusti Allah, nanging marang prakara-prakara kang saka manungsa. Matius 16:19–23.

Tembung “Exeter” iku aran sawijining kutha ing Devon, Inggris. Etimologiné bisa ditlusuri bali menyang Basa Inggris Kuna, ing kono kutha iku kawentar minangka “Exanceaster” utawa “Execestre.” Aran iku diyakini asalé saka tembung-tembung Basa Inggris Kuna “Exe” (nuduhaké Kali Exe, sing ing sandhingé kutha iku mapan) lan “ceaster” (tegesé “benteng Romawi” utawa “kutha mawa témbok”). Mula, “Exeter” ateges salah siji “benteng ing Kali Exe,” utawa “kutha mawa témbok ing pinggir Kali Exe.” Géografi sing magepokan karo tekane lan kasampurnaning Pambengok Tengah Wengi sajroning sajarah Millerite nuduhaké sawijining panggonan kang ana banyuné, kang makili kawutahaning Roh Suci, lan sawijining titik ing ngendi Gusti Allah lagi ngedegaké sawijining bala kanggo martakaké pekabaran marang donya, kang miturut pawartosé Sister White lumaku kaya “ombak pasang.” Ombak pasang iku ora mung banyu kali prasaja, nanging banyu kang kakuwatané wis kaluwihan banget.

Sajarah kaum Millerite punika minangka panggenapan saking pasemon bab sepuluh prawan, lan nalika wong satus patang puluh sekawan ewu dipun-gawa dumugi ing pungkasaning wekdal panyegelan, piyambakipun badhé mbalèni tenger-tenger margi ingkang dipun-tetepaken ing wiwitaning wekdal panyegelan, saha ugi sajarahing pakempalan kemah Exeter. Satunggaling malaékat badhé tumedhak nggawa pesen pangujian ingkang kedah dipun-pangan. Pesen punika badhé nuntun dhateng dhasar-dhasar, lan badhé ngadhepi kalih golongan punika kanthi “pitu wekdal,” saking Imamat kalih dasa enem. Pesen punika badhé nyakup Wahyu saking Gusti Yésus Kristus, ingkang dipun-gambaraken déning Pétrus minangka panampi bilih Yésus sampun kaparingi

jebadan dados Sang Kristus, nalika pralambang ilahi tumedhak awujud manuk dara, minangka pralambang 11 September 2001. Pesen punika ugi badhé nyakup pangertosan bilih Yésus punika Sang Putra ilahi saking Allah, saha ugi bilih kanthi Yésus nampani ing salebeting kawujudan ilahi-Nipun daginging manungsa ingkang sampun tiba, Panjenenganipun ugi dados Putraning Manungsa.

Bebener-bebener iki bakal ngasilaké rong golongan wong sing nyembah, kaya kang kelakon sawisé tanggal 11 September 2001. Rong golongan iku kagambaraken ing pasamuwan kémah ing Exeter, awit ing pasamuwan kémah iku ana sawijining kémah sing didegaké déning sawijining golongan saka Watertown, kang nampik pekabaran *Midnigh Cry* kaya dene dipratélakaké lumantar Samuel Snow. Wong-wong mau nganakaké pasamuwan-pasamuwan palsu sing rame banget lan kebak émosi, nganti para pemimpin pasamuwan-pasamuwané Snow marani wong-wong mau lan ngandhani supaya padha menengaké swarané. Ing pasamuwan kémah iku katon cetha ana rong golongan, lan loro-loroné ngakoni ana gandhèngané karo banyu, nanging siji iku palsu lan nglambangaké para prawan bodho sing tanpa lenga. Golongan ing kémah Exeter iku yaiku tentara kang uga dadi kutha, kang uga dadi bèntèng, amarga wong-wong mau lagi nggambaraké balung-balung garing lan mati ing kitab Yéheskiel, kang ditangèkaké dadi sawijining tentara gedhé déning pekabaran *Midnigh Cry*.

Ing sajarah nalika kaloro golongan iku kawedhar, Pétrus makili loro-loroné. Pangakuningé kang netepaké yèn Gusti Yésus iku Kristus lan Putraning Allah iku kaasilaké déning ilhaming Roh Suci, amarga Kristus kanthi cetha ngandika marang dhèwèké, “Daging lan getih ora nyethakaké iku marang kowé, nanging Ramaku kang ana ing swarga.” Nalika Gusti Yésus banjur mratélakaké marang para murid bab salib, Pétrus, amarga ing wektu iku ora kaprabawan déning Roh Suci, nyedhaki Kristus, “lan wiwit nyalahaké Panjenengané, pangucapé, Mugi adoh punika saking Paduka, Gusti: punika boten badhé kalampahan dhateng Paduka. Nanging Panjenengané tumuli minger, sarta ngandika marang Pétrus, Enyaha ana ing wingking-Ku, Sétan: kowé dadi sandhungan tumrap Aku, awit sing kokrasakaké iku dudu prekarané Allah, nanging prekarané manungsa.”

Luapan émosi Pétrus selaras karo pangibadah emosional kang lagi dumadi ana ing kémah Watertown nalika Samuel Snow ngetokaké pawarta Bab Jerit Tengah Wengi. Ing tingkat iku Pétrus makili wong-wong kang dadi calon supaya klebu ing antarané satus patang puluh papat èwu. Para calon iku makili sawijining golongan kang nduwèni lenga, yaiku Sang Roh Suci, lan iku pawarta lan iku watak, déné golongan sijiné kekurangan lenga. Ing kahanan Kaisaréa Filipi, Kristus wiwit mbabar “that he must go unto Jerusalem, and suffer many things of the elders and chief priests and scribes, and be killed, and be raised again the third day.”

Kuciwaning para murid nalika prastawa-prastawa mau saestu kaleksanan ing salib iku minangka sajarah kang dipunginakaké déning Sister White kanggo nggambarake kuciwa tanggal 22 Oktober 1844, lan kuciwaning wong-wong Ibrani nalika nyabrang Segara Abang nalika wadya bala Firaun saya cedhak lan banyuning segara ana ing ngarepé. Kabeh saksi

mau padha nandhesake bab undhang-undhang Minggu kang enggal rawuh, lan pambabaré ayat telulas nganti limalas saka Daniel sewelas maringi paseksen bab prastawa-prastawa kang nuntun marang undhang-undhang Minggu mau. Kanthi mangkono, iku uga makili “bagean saka wangsit Daniel kang gegayutan karo dina-dina wekasan.”

Kita badhé nerusaken panaliten punika ing artikel salajengipun.

“Panaliten kang titi tumrap pralambang lan kasunyatan kang dipralambangaké nuntun marang pangamatan manawa panyaliban Kristus kelakon pas ing dina kang padha sajroning tata upacara taunan kang kaparingaké marang Israèl nalika cempéwan Paskah disembeleh. Mulané, apa panyucèn papan suci kang dipralambangaké ana ing Dina Pangruwating Dosa—kang tumiba ing dina kaping sapuluh sasi kapitu—ora uga bakal kelakon pas ing dina ing taun kang dirayakaké ana ing pralambangé? (delengen *The Great Controversy*, 399). Miturut petungan wektu Musa kang sejati, iki bakal tumiba ing tanggal 22 Oktober. Ing wiwitan sasi Agustus, 1844, ana ing sawijining pasamuwan kémah ing Exeter, New Hampshire, pamanggih iki diwedharaké lan ditampani minangka tanggal tumapaking panggenapaning ramalan 2300 dina. Pasemon bab sepuluh prawan ing Matius 25:1–13 banjur nampa teges kang mligi—kalambatané pangantèn lanang, antèn lan sareané wong-wong kang ngentèni palakrama, panguwuh ing tengah wengi, katutupaning lawang, lan sapituruté. Pawarta manawa Kristus bakal rawuh ing tanggal 22 Oktober banjur kawentar minangka ‘panguwuh tengah wengi.’ ‘Panguwuh tengah wengi,’ tulis Ellen White, ‘dipratelakaké déning éwonan wong pracaya.’ Panjenengané nambahaké:”

“Kados dene ombak pasang ingkang ageng, gerakan [wulan kapitu] punika nyapu lumantar tanah punika. Saking kitha dhateng kitha, saking désa dhateng désa, lan tekan papan-papan padesan ingkang tebih, gerakan punika lumampah, ngantos umat Allah ingkang saweg ngantos-antos kapranan saèstu.—*The Great Controversy*, 400.’

“Cepeté anggoné piwulang iku sumebar digambarake déning para panulis sing dipethik déning L. E. From:

“Bates ninggal cathetan bilih pawartos Exeter iku ‘mabur, kaya dene ana ing swiwining angin.’ Para priya lan para wanita nglempak lumaku kanthi sepur lan jalur banyu, nganggo kreta pos lan nunggang jaran, nggawa buntelan buku lan surat kabar, lan nyebarake mau ‘kanthi kebak tanpa kaetung, kaya godhong-godhong ing mangsa gugur.’ White ngandika, ‘Pakaryan ing ngarsan kita iku mabur menyang saben penjuru ing ara-ara sing amba iku, muni pepeling, lan nggugah wong-wong kang lagi turu.’ Lan Wellcome nambahake bilih gerakan iku njeblug metu kaya banyu bendungan kang wus dibebasake. Pategalan gandum kang wus mateng ditinggal isih jejeg tanpa dipanen, lan kenthang-kenthang kang wus gedhe ditinggal tanpa digali ana ing lemah. Rawuhipun Gusti wus cedhak. Saiki wus ora ana wektu tumrap prakara-prakara kadonyan kang kaya mangkono.—*The Prophetic Faith of Our Fathers*, Vol. IV, p. 816.”

Minangka sawijining saksi mata lan uga melu ing gerakan mau, Ellen White njlentrehake watak saka pakaryan kang saya cepet ngrembaka iku:

“Para pracaya weruh bilih mamang lan kabingunganipun sampun kasirnakaken, lan pangajeng-ajeng tuwin kawantenan nguripi manahipun. Pakaryan punika bebas saking panguwung-panguwung ingkang asring kawujud nalika wonten gegayuhan manungsa tanpa pangaribawa kang ngendhalèni saking pangandika lan Rohing Allah.... Pakaryan punika ngemban sipat-sipat ingkang mratandhani pakaryaning Allah ing saben jaman. Ing ngriku boten kathah kabingahan ingkang ngluwihi watès, nanging malah wonten panlitèning manah ingkang jero, pangaken dosa, lan nilar donya. Kasiyapan kanggé pinanggih kaliyan Gusti dados bebaning jiwa-jiwa ingkang nandhang kasangsaran batin....

“Saka sakèhé gerakan agama gedhé wiwit jaman para rasul, ora ana siji waé kang luwih bebas saka cacading manungsa lan saka tipu-dayané Iblis kajaba gerakan mangsa gugur taun 1844 iku. Malah sapréné iki, sawisé lumakuné akèh taun [1888], kabèh wong kang mèlu ana ing gerakan iku lan kang tetep jejeg ngadeg ing dhuwuring landhesaning kayektèn isih padha ngrasakaké pangaribawa suci saka pakaryan kang kaberkahan iku lan padha mènèhi paseksi yèn gerakan mau asalé saka Allah.—Ibid., 400, 401.”

“Sanadyan ana bukti-bukti sawijining pakaryan sing nyapu saindenging nagara lan narik èwonan wong mlebu ing pasamuwaning Rawuhipun kaping Kalih, lan watara rong atus pandhita saka manéka gréja manunggal ing nyebaraké pawarta iku, [Delengen C. M. Maxwell, Tell it to the world, kc. 19, 20.] gréja-gréja Protestan sacara kabèh nampik iku sarta nggunakaké saben cara sing ana ing panguwasané kanggo nyegah supaya kapitadosan marang rawuhipun Kristus ing wektu cedhak ora nyebar. Ora ana wong sing wani nyebutake ing sawijining ibadah gréja pangajab bab rawuhipun Gusti Yesus kang enggal, nanging tumrap wong-wong sing ngenteni prastawa iku kahanané béda banget.”

“Ellen White nyaritakaké kadospundi kaananipun:

“Saben wayah katingal aji banget lan pinunjul wigatine tumrap aku. Aku ngrasa yèn kita lagi nindakaké pakaryan kanggo kalanggengan, lan yèn wong-wong sing sembrana lan ora nduwèni minat ana ing bebaya kang paling gedhé. Pangandelku ora kepetengan, lan aku nerapaké janji-janji Yesus sing aji marang awakku dhéwé....

“Kanthi panlitening ati kang temen lan pangaken dosa kanthi andhap-asor, kita lumaku kanthi pandonga nganti tumeka ing wektu pangarep-arep. Saben esuk kita ngrasa yèn pakaryan kita kang kapisan yaiku mesthèkaké bukti yèn urip kita wus bener ana ing ngarsané Gusti Allah. Kita nyadhari manawa manawa kita ora maju ing kasucèn, kita mesthi bakal mundur. Kawigatèn kita siji marang sijiné saya tambah; kita akèh ndedonga bebarengan lan ndedongakaké siji lan sijiné.

“Kula sami nglumpuk wonten ing kebon woh-wohan lan ing pasrenan wit-witan supados sesambungan kaliyan Gusti Allah lan ngaturaken panyuwunan-panyuwunan kula dhateng Panjenengane, amargi langkung cetha ngrumaosi ngarsanipun nalika kaubengan dening karya-karya alam kagunganipun. Kabingahaning kaslametan punika langkung dipunbetahaken dening kula tinimbang pangan lan omben-omben kula. Menawi mendhung nglimputi manah kula, kula boten wani leren utawi tilem ngantos

punika kasirnakaken dening kasadaran bilih kula katampi déning Gusti.—Life Sketches of James White and Ellen G. White (1880), 188, 189.” Arthur White, The Ellen White Biography, volume 1, 51, 52.